

دو قانون در مسیر کودتای آمریکایی

شیخ حسن

بخش پنجم

امیرفیض- حقوقدان

آزمایش موشک بالستیک عماد و قدر ایران

میتوان گفت اولین برخورد ایران در اجرای قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت، آزمایشهای موشکی بالیستیکی جمهوری اسلامی است که بموجب قطعنامه شورای امنیت برای ۱۰ سال حق استفاده از آن برای رژیم ایران سلب شده است.

این تحریر، به اتفاق، روی کم و کیف برخورد بالا و آثار حقوقی آن کار خواهد کرد.

مخالفت با قطعنامه ۲۲۳۱

اگر در ابتدای این تحریر از واژه اولین برخورد استفاده شده به این معناست که تا کم و کیف برخورد، تشریح نشده نمیتوان به آن عنوان مخالفت داد از این روست که تحریر، با کلمه برخورد آغاز شده است در حالیکه شاید در بخشهایی از این تحریر که به ماهیت حقوقی قطعنامه شورای امنیت و عمل جمهوری اسلامی پرداخته میشود متفقا قائل به این برداشت بشویم که عمل جمهوری اسلامی در مقابل قطعنامه ۲۲۳۱ برخورد مسالمت آمیز و یا سوء تعبیر در کیفیت اجرا نیست بلکه مقاومت و سرسختی با قطعنامه شورای امنیت است که تعبیر حقوقی آن مخالفت میباشد.

فوق مخالفت با برخورد

مخالفت و یا موافقت، دستاورد های حاصل از برخورد افراد در موضوعات مورد اختلاف است. مخالفت حرف آخر و نتیجه کنکاشها و گفتگوها برای حل و فصل موضوع است. اختلاف در برداشت و یا اجرا، امری طبیعی است که غالباً با گفتگو حل میگردد و یا برعکس به مخالفت و آثار ناشیه از مخالفت ختم میگردد.

در بند ۱۳ قطعنامه ۲۲۳۱ میگوید: <در صورت بروز اختلاف، طرفین باید برای حل و فصل موضوعی که موجب آن اعلام شده تلاش کنند.>

ولی همان قطعنامه در صورت مخالفت هریک از مشمولین قطعنامه، باب مسئولیت و تخلفات و نادیده گرفتن قطعنامه شورای امنیت را گشوده و می رود تا آنجا که کلیه قطعنامه های باطل شده از سوی شورای امنیت را به اعتبار قطعنامه ۲۲۳۱ واجد اعتبار و اجرا میسازد.

موقعیت جمهوری اسلامی در مخالفت با قطعنامه ۲۲۳۱

موقعیت حقوقی جمهوری اسلامی در رابطه با آزمایش موشکی بالستیک را از اظهارات مسئولین جمهوری اسلامی میتوان تشخیص داد مهمترین و موثرترین آن اظهارات اظهارات آقای عراقچی است که در مجلس اسلامی در جلسه توضیح راجع به قطعنامه ۲۲۳۱ و ممنوعیت آزمایش سلاح های موشکی بابرده مخصوص داده است.

اهمیت این اظهارات او در این است که علاوه برآنکه در مجلس و جلسه عمومی بوده برخی از نمایندگان هم نسبت به اظهارات عراقچی حساسیت هائی نشان داده در حدی که همان اظهارات عراقچی مجدداً به تاکید عراقچی قرار گرفته است و این جریان اظهارات عراقچی را از هرگونه سوء تفاهم و نارسائی و بی احتیاطی در کلام پاک میسازد.

اکنون به نمونه هائی از اظهارات عراقچی رجوع میشود:

❖ از نظر ما تحریم های تسلیحاتی و ممنوعیت های موشکی تحریم هائی بوده اند که اتفاقاً جز برکت برای ما هیچ چیزی نداشته است.

❖ ممنوعیت های موشکی را میخواهند نگهدارند، نگه دارند ولی نکته ای که از اول داشتیم این بوده که خب تحریم هاتسلیحاتی بماند ماکه رعایت نمیکنیم؛ ماکه برای کمک به متحدین منطقه ای خودمان و ارسال سلاح و هرکاری که لازم بدانیم خواهیم کرد، اگر قرار است تبدیل به نقص توافق بشود، خوب اصلاً ما توافق نداریم چون ما امنیت خودمان را حاضر نیستیم فدای برجام و این چیزها بکنیم.

❖ ما الان ۶ قطعنامه های گذشته شورای امنیت را مرتباً نقض کرده ایم. شورای امنیت باما برخورد کرد؟ نه چرا برخورد نکرد؟ نمیتوانسته برخورد کند؟ جرات نداشته، صلاح ندانسته، اقتدار ماباعت شد.

آقای بروجردی در راه تاکید خطاب به آقای عراقچی میگوید این مطالب رابه آنها هم گفته اید؟

عراقچی میگوید؛ بله ما به صراحت به آنها گفته ایم ما به توان موشکی خودمان ادامه خواهیم داد، موشک های جدید را تست خواهیم کرد و هیچ محدودیتی برای خودمان قائل نیستیم؛ نمی خواهی توافق بکنی، نمیکنیم، برمیگردیم به خانه.

❖ آقای عراقچی گفت: <یک وزیر اروپائی به او گفته است بالا تر از شورای امنیت فقط خداست> یعنی قوانین شورای امنیت از نظر آنها مقدس است. اینطوری بگویم وقتی ۶ قطعنامه شورای امنیت بدون اینکه اجرا شده باشد کنار گذاشته میشود، اهمیت آن کار مردم ایران را روشن میکند که با مقاومت خودشان شورای امنیت را بعنوان بالاترین نهاد از نظر غربی ها مجبور به کنار گذاشتن ۶ تا قطعنامه خودش را اجرا نشده کنار بگذارد.

(از صورت جلسه مجلس اسلامی ۲۰ شهریور سال جاری)

دستاوردها اظهارات عراقچی

دستاوردها اظهارات عراقچی در رابطه با قطعنامه های شورای امنیت نیاز به بحث و نقد ندارد صریح و روشن:

أ - تائید میکند که تمام قطعنامه های شورای امنیت را جمهوری اسلامی نقض کرده است و علت آنرا هم ابهامات و یا مشکلات کارویا لزوم تجدید نظر دانسته بلکه زورمندی جمهوری اسلامی دانسته که جرات انجام تکلیف رازشورای امنیت بزرگترین نهاد بین المللی را گرفته است.

ب - اعلام میکند که جمهوری اسلامی تحریم های تسلیحاتی و موشکی شورای امنیت را رعایت نمیکند.

ت - ارسال سلاح و هرکاری که لازم باشد برای متحدین منطقه ای خود خواهیم کرد (دقیقا خلاف قطعنامه شورای امنیت و برجام).

ث - آقای عراقچی پس از معرفی جمهوری بعنوان یک طرف سرکش در مقابل شورای امنیت میگوید >اگر آنچه گفتم بنظر شورای امنیت این اظهارات مخالف با قطعنامه شورای امنیت است آمریکا و کشورهای عضو شورای امنیت خوش آمدی (خوش گلدی).

نقطه ضعفی که بر طرف شده است

ممکن است از نظر حقوقی این ایراد خودنماشود که عراقچی معاون وزارت خارجه و سرپرست هیئت مذاکره کنندگان است مقامی نیست که اظهاراتش ایجاد اثر حقوقی نسبت به جمهوری اسلامی بنماید.

کمبود و یا ناقص حقوقی اظهارات عراقچی را شیخ حسن روحانی و مجلس با تائید خودشان بر طرف ساخته اند.

★ ۲۴ نماینده مجلس شورای اسلامی در تذکره کتبی به روحانی رئیس جمهور از او به علت عدم حمایت از برگزاری رزمایش های نظامی و موشکی انتقاد کرده اند.

★ حسن روحانی به حسین دهقان وزیر دفاع دستور داد که برنامه های تولید انواع موشکهای مورد نیاز نیروهای مسلح با سرعت و جدیت بیشتری ادامه یابد.

(۱۱ دیمه سال جاری)

★ علی لاریجانی فعالیت موشکی ایران را حق مسلم دانسته و اعتراض آمریکایی ها را مردود دانسته است.

★ گروهی از نمایندگان مجلس اسلامی ضمن لایحه ای امضا شده از رئیس ستاد ارتش جمهوری اسلامی خواستار تست موشکهای جدید و ادامه برنامه رزمایش موشکی شدند.

★ بی اعتنائی و مقاومت و خودسری در مقابل قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت در حد حرف و تظاهر باقی نماند و مقامات اجرائی کشور در جهت دستور رئیس جمهور عملاً وارد فاز اجرائی تولید و آزمایش موشکهای دوربرد شدند.

★ یک روزنامه آمریکائی (دیلی پست) با انتشار تصاویری وجود شهر موشکی سپاه را در ایران اعلام کرد.

★ در ۱۵ دیماه از دومین شهر موشکی سپاه رونمایی شد و اعلام گردید: <انبارهای موشکی ما صدها تونل مملو از موشک است.>

★ مشاور قاسم سلیمانی از وجود ۱۴ دپوی موشکی در عمق ۳۰ تا ۵۰۰ متری زمین گواهی داد

★ جانشین فرمانده سپاه به جهانیان اعلام کرد که <برای موشکهایمان جا کم داریم.>

واکنش جهانی

واکنش کشورهای جهان که در تحریر مورخ ۲۰۱۵/۱۲/۱۸ تحت عنوان تصمیم شورای حکام 'به آن اشاره شد میتواند سندی باشد نشانگر موقعیت جمهوری اسلامی در شورای امنیت بمناسبت نقص قطعنامه های شورای امنیت خاصه قطعنامه ۲۲۳۱. چنانکه در آن تحریر آمده دولت فرانسه آزمایش موشکی ایران را نقض قطعنامه شورای امنیت دانسته - اتحادیه اروپا با تائید نقض قطعنامه های شورای امنیت از جانب جمهوری اسلامی خواستار اقدام قانونی شده است - جمهوریخواهان آمریکا هم عکس العمل مشابه اتحادیه اروپا را نشان داده اند- وال استریت ژورنال هم نوشت <آمریکا تحریم هایی در ارتباط با آزمایش عماد در نظر گرفته است (آقای اوباما به فاصله کوتاهی عقب نشینی کرد . علت آن هم در همین تحریرات خواهد آمد).

گنده گونهای جمهوری اسلامی

برداشت عمومی از این تحریر ممکن است چنین باشد که گنده گونی های عباس عراقچی در مجلس اسلامی بمناسبت اینکه بارد و استیضاح مواجه نشده و فقط تائید شده است با واقعیت همراه است.

لذا این تحریر در مقابل این تکلیف قرار میگیرد که اشاراتی بسیار مختصر درباره برخی از اظهارات عراقچی داشته باشد.

❁ برخلاف گنده گونی عراقچی که <۶ قطعنامه های سابق شورای امنیت بدون اینکه اجرا شود کنار گذاشته شده> قطعنامه ها علیرغم مخالفت جمهوری اسلامی اجرا شده است، و تلاش جمهوری اسلامی برای مذاکره با ۱+۵ برای رفع اثر از همان قطعنامه ها بوده است.

❁ ادعای عراقچی به اینکه تمامی قطعنامه های شورای امنیت کنار گذاشته شده ادعای از سرناخوانی قطعنامه ۲۲۳۱ و نادرست است به بند هشتم قطعنامه ۲۲۳۱ رجوع میکنیم.

بند هشتم - در اقدام وفق ماده ۴۱ منشور، ملل متحد تصمیم میگیرد که ۱۰ سال پس از روز توافق برجام به تحو تعیین شده دربرجام تمام مفاد این قطعنامه باید لغو شود.....

نحوه تعیین شده دربرجام، انجام کلیه تعهدات جمهوری اسلامی دربرجام و قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت است؛ آنها بعد از گذشت ۱۰ سال. بنابراین با اعلام جمهوری اسلامی که > ما به تعهدات قطعنامه ۲۲۳۱ عمل نمیکنیم چون زورمان میرسد و غربی ها از ما میترسند < موضوع را از شمول بندهشتم خارج میسازد.

❖ در بند یازدهم قطعنامه ۲۲۳۱ اجرای بند هشتم قطعنامه که در بالا بخشی از آن آورده شده منوط به این است که > یکی از دولتهای طرف برجام ادعای عدم رعایت پایبندی اساسی طرف دیگر را به تعهدات خود اعلام نکرده باشد<

از آنجا که آمریکا و اتحادیه اروپا عدم پایبندی جمهوری اسلامی را به قطعنامه شورای امنیت اعلام کرده اند بنابراین رسیدگی به اعلام آنها (طبق مندرجات ماده ۱۱ قطعنامه) مانع جریان ۱۰ سال برای رفع اثر از قطعنامه های شورای امنیت میگردد و تکلیف شورا ورود در موضوع اعلام شده است. و آن چیزهایی که آقای عراقچی گفته برای دل خودش گفته.

❖ یک برداشت واهی برای جمهوری اسلامی وجود دارد و آن این است که > فعالیت های موشکی ربطی به برجام ندارد < آری ربط مستقیم به برجام ندارد و کری هم همین را گفته است ولی ارتباط مستقیم و تعهد آور آن، برابر؛ با قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت است که خود برجام بخشی از قطعنامه مزبور است.

خود آقای عراقچی هم چندین بارتائید کرده است که برجام از قطعنامه ۲۲۳۱ جدا نیست ولی هدف آمریکا از جدا کردن فعالیت های موشکی ایران از برجام با استنباط جمهوری اسلامی بسیار متفاوت است که در ادامه تحریرات تفاوت آن مطرح خواهد شد.

تکلیف شورای امنیت

(a) اگر ظرف ۳۰ روز از طرف یکی از طرفهای برجام اعلامیه ای به شورای امنیت برسد که طرف دیگر برجام، در مورد تعهدات برجام پایبندی اساسی نداشته است شورای امنیت مکلف است که موضوع را برای صدور قطعنامه برای اجرای لغو قطعنامه های سابقه به رای بگذارد.

(دقت بفرمائید خیلی مهم است)

(b) ماده ۱۲ قطعنامه ۲۲۳۱ میگوید: > اگر شورای امنیت قطعنامه ای وفق بند ۱۱ برای ادامه اجرای لغوبند ۷- الف تصویب نکرد پس از سی روز اشاره شده در بند ۱۱ شورای امنیت، تمام قطعنامه هایی که لغو شده بودند باید به همان نحوی که پیش از تصویب این قطعنامه (۲۲۳۱) اعمال میشدند اعمال شوند مگر اینکه شورای امنیت به گونه دیگری تصمیم بگیرد.

ملاحظه میفرمائید که موقعیت جمهوری اسلامی چه حساس و خطرناک و برگشت ۶ قطعنامه سابق چه راحت عملی میشود.

واکنش آمریکا

به بخش ششم این تحریر اختصاص خواهد یافت

حاشیه = استفاده از واژه ها و عبارات در تحریرات تقدیمی از باب نقد حقوقی است و معیارهای اعتقاد سیاسی نویسنده در آن ملحوظ نیست.